Bijzonder boek, bijzonder cadeau

Voor mijn verjaardag kreeg ik van Jordy, middelste zoon van mijn geliefde, een bijzonder boek cadeau. Op de kaart met lieve verjaardagwensen las ik de navolgende cryptische omschrijving van het cadeau.

- *het is niet nieuw maar ook weer wel!*
- *het is niet veel maar ook weer wel!*
- *5 december is een bijzondere dag, maar vandaag ook!*

Na het uitpakken bleek het te gaan om de eerste druk (1941, 7.000 exemplaren) van *Je Maintiendrai. Een jaar nazi-tyrannie in Nederland* geschreven door L. de Jong[1].

The Netherlands Publishing Company, de uitgeverij van het Londense *Vrij Nederland*, verzocht de Jong in februari 1941 een Nederlandstalige kroniek van het eerste oorlogsjaar te schrijven voor landgenoten buiten oorlogsgebied. Eind juni voltooide hij het typoscript dat hij vernoemde naar het opschrift van het Nederlandse wapenschild: “Je Maintiendrai”. De uitgever lanceerde het eerste deel hiervan in november 1941.
Een substantieel deel van de oplage van 7000 exemplaren werd afgezet via de Nederlandse gezantschappen. *Je Maintiendrai* is vanaf het eerste deel opgezet als seriewerk. Deel 2 (mei 1941 - mei 1942) kwam uit in november 1942, deel 3 (periode mei 1942 - mei 1943) verscheen in april 1944. Deze drie delen werden eind 1944 herdrukt in een vuistdikke bundel van 1136 bladzijden. Het vierde en laatste deel, over de periode mei 1943 tot D-Day op 6 juni 1944 verscheen pas na de bevrijding[2].

Je Maintiendrai vond gretig aftrek. Engelandvaarders kregen na hun aankomst in Londen een exemplaar aangeboden door *Vrij Nederland*.

Wat dit boek zó’n bijzonder cadeau maakt, is dat het aan mijn vader Sally Noach is gegeven ter gelegenheid van zijn aankomst in Engeland na zijn vlucht uit bezet Frankrijk via Spanje en Portugal. Hij heeft de eerste bladzijde gesigneerd en gedateerd op 5 december 1942, de dag dat hij vanuit Lissabon naar Poole werd gevlogen

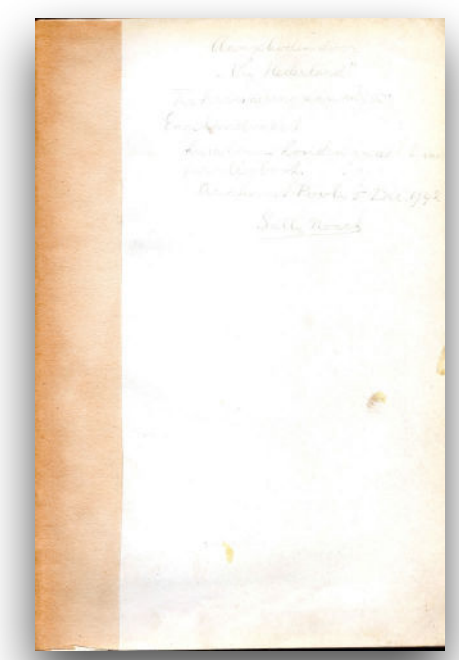

Hij heeft dit vastgelegd met de navolgende tekst op de tweede pagina. Deze is door de tand des tijds moeilijk leesbaar geworden, er staat

Aangeboden door
"Vrij Nederland"
Ter herinnering aan mijn Engelandvaart
Lissabon - Londen in acht uur per vliegboot.
Aankomst Poole 5 Dec. 1942
Sally Noach

Voorwaar een bijzonder boek en een heel bijzonder cadeau.

21 november 2022

[1] met dank aan Alice en Rein Hoogesteger - Tromp

[2] alle informatie in deze alinea ontleen ik aan de indrukwekkende biografie, geschreven door Boudewijn Smits, *Loe de Jong 1914 - 2005. Historicus met een missie*. Uitgeverij Boom: Amsterdam 2014